

Basic themes of the masechet

- Ownership and control of each spouse's property during and after the marriage
- Obligations of spouses to each other during a marriage
- Laws affecting non-marital sexual relationships

Terms to be aware of

- Marriage
 - Kiddushin/Eirusin – The first of two stages of marriage, which establishes them as married but does not permit sexual relations between them. This is associated with giving a ring in our weddings.
 - Nisuin – The second of two stages of marriage, after which they are fully married. This is associated with chuppah, sheva berachot and yichud in our weddings.
- A woman's age
 - Ketanah – A girl who is not yet twelve years old
 - Na'arah – A girl who is twelve years old and has developed signs of physical maturity
 - Bogeret – A girl who is twelve and a half years old, having already been a na'arah
- Legal terms
 - Arayot – Sexual relationships forbidden by the Torah
 - Sheniyot – Sexual relationships forbidden by the Rabbis, to prevent violations of the Arayot
 - Oness – Rape
 - Pitui – Seduction
- Marital property
 - Ketuvah – The document which memorializes a payment the husband agrees to pay his wife upon the dissolution of the marriage. If she predeceases the husband, the obligation is cancelled. (Sometimes the payment itself is called "ketuvah" – even though there were places where written ketuvot were not used at all.)
 - Nedunya – A dowry provided by the wife's family
 - Nichsei Tzon Barzel – The dowry a woman brings into the marriage, for which a value is set at the time of the marriage. The husband takes responsibility for this property. Upon divorce or the husband's death, that value is due back to her, but the husband or his estate receives any appreciation.
 - Nichsei Melog – Property a woman brings into the marriage but for which the husband does not take responsibility, or which she receives during the marriage. The husband may use it, but at the end of the marriage the property is hers, as is.

History of the Ketubah

1. Talmud, Ketuvot 10a

איתמר: אמר רב נחמן אמר שמואל משום רבי שמעון בן אלעזר, חכמים תקנו להם לבנות ישראל לבתולה מאתים ולאמנה מנה... תנא הואיל וקנס חכמים הוא לא תגבה אלא מן הזיבורית. קנסא? מאי קנסא? אלא אימא הואיל ותקנת חכמים הוא לא תגבה אלא מן הזיבורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר כתובת אשה מן התורה. ומי אמר רבן שמעון בן גמליאל הכי? והתניא "כסף ישקול כמוהר הבתולות" שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כזה, מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן התורה. רבן שמעון בן גמליאל אומר כתובת אשה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים! איפוך. ומאי חזית דאפכת בתרייתא, איפוך קמיייתא! הא שמעינא ליה לרבן שמעון בן גמליאל דאמר כתובת אשה מדאורייתא דתנן "רבן שמעון בן גמליאל אומר נותן לה ממצעות קפוטקיא." ואי בעית אימא כולה רבן שמעון בן גמליאל היא וחסורי מיחסרא והכי קתני.

2. Talmud, Ketuvot 82a

אמר רב יהודה בראשונה היו כותבין לבתולה מאתים ולאמנה מנה, והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים [דנשי לא בטחו בכתובה זו], עד שבא שמעון בן שטח ותיקן כל נכסיו אחראין לכתובתה.

3. Shu"t Rashba 6:4

שאלה ראובן שהיה חייב אלף דינר בשטר חוב לגוי. ולא חתמה בו אשתו. וכשבא הגוי ליפרע מנכסי ראובן. הוציאה אשתו של ראובן כתובתה בערכאות של גוים שהיה מוקדם לשטר חוב. וגבתה כתובתה כל הנכסים שנמצאו לראובן בעלה. ועכשיו הוציא שמעון שטר חוב על ראובן הנז' ונתרעם ממנו בדיני ישראל. וראובן טוען שאין לו כלום שכל נכסיו גבתה אשתו שהגבה לה הגזבר בערכאות'. ושמעון טוען שאותה הגוביינא שלא כדין נעשית לפי שלא נתנה כתובה לגבות מחיים. הדין עם מי?

תשובה מסתברת שהדין עם שמעון. והאמת אמר שאותה גוביינא שלא כדין נעשית. ומה שגבתה לא גבתה. כבעל חוב שגבה קודם ממנו/זמנו/מה שגבה לא גבה. וכ"ש כתובה דשמה לא תבוא לידי גוביינא לעולם אם תמות היא בחיי בעלה ומה שאמרת משם הרב בעל העיטור דנדוניא נתנה לגבות מחיים. אין דעתי נוטה לכך. שכלם מכניסות לבעל שלא יפרע ממנו אלא או באלמנות או בגירושין. ועוד מספר כתובה נלמוד שכולל דנדיא ותוספת ביחד ואין מחלקין בזמן פרעונם. וזה נראה לי ברור.

4. The oldest known surviving Ketubah (1st-2nd century CE) <https://en.wikipedia.org/wiki/Babatha>

5. Rabbi Michael Broyde and Rabbi Yona Reiss, *The Ketubah in America*, footnote 67

<http://www.jlaw.com/Articles/KETUBAH.pdf>

Also found in Techumin 25.

(2a) Mishnah: Scheduling a wedding

- A betulah marries on Wednesday, a widow on Thursday
- Betulah on Wednesday¹ because urban courts meet on Monday/Thursday, so if there is no blood he will go to the beit din in the morning.²

Gemara: The timing for a betulah's marriage

- Why marry on Wednesday night? Because of our mishnah's reason, about going to beis din.

א. ספר נחלת שבעה שטרות סימן יב

ברביעי בשבת. כתב הכל בו (סימן ע"ה) וז"ל, ומנהגנו לעשות נישואי הבתולות בששי בשבת, לפי שאין לנו עכשיו טענת בתולים להשכים לבית דין, ולפי שאין בין האירוסין והנישואין זמן לאסור עליו כי לא תוכל לזנות בין האירוסין והנישואין, עכ"ל. וכן כתב הב"ח (סימן ס"ד ס"ק ה') על שם הר"ן, וכן כתב הטור (בסימן ס"ד סעיף ג') בשם הרא"ש, [מהדו"ב - וכך כתב בנימין זאב (סימן נ"ד). ע"כ מהדו"ב] ופירוש דבריו, שאין עכשיו בית דין קבועין בשני וחמישי. ועוד טעם לפי שלא תוכל לזנות בין האירוסין והנישואין, כי עכשיו אין מארסין עד הנישואין ועל כן לא תוכל לזנות מן האירוסין. וכתב עוד הב"ח (שם) על שם הגהות אלפסי (שלטי הגיבורים דף א' ע"ב אות א') דאפילו אם קדשה כבר, אם נתייחד עמה קודם החופה דאז אין לו טענת בתולים נמי אין צריך לכנוס ביום רביעי.

ובאשכנז המנהג עוד היום לעשות נישואי הבתולות ביום רביעי, ואף על פי דלא שייך טעם שישכים לבית דין, מכל מקום המנהג במקומו עומד. וכהאי גוונא אשכחן לענין הפטרה אף על גב דהגזירה בטלה המנהג לא בטל. וכן לענין ברכה אחת מעין שבע, ולענין תקיעת שופר, וכהאי גוונא טובא אשכחן. והכי נמי אף על גב דקביעות הבית דין בטלה, אי נמי האירוסין זמן רב קודם הנישואין בטלה, אבל מנהג כניסה לחופה ביום רביעי לא בטלה.

ואפשר מצורף לזה טעם אחר, מאחר שבארץ אשכנז אנחנו מועטים ונשארו מעט מהרבה והעם נפוצים אחד לאחד בית ישראל אחד בעיר ושנים בממלכה, ושריה שירי שיריים בעוונותינו הרבים, וצריך בעל הסעודה לקרוא לעזר כנגדו להרבות קרואים ממקומות וישובים אחרים, ועל כן מפני תקנת הרחוקים שנעשו קרובים כדי שכל אחד יכול לבא אל מקומו קודם שבת הנהיגו לעשות הנישואין באמצע שבוע.

ובמדינת פולין ומכללם אוסטרייך פיהם ומעלהרין במקומות מושבותיהם מקהלות תהלות ישראל עד ביאת הגואל, אין מקום לחשש זה, ועל כן רוב הנישואין הם ביום שישי. ואף על פי שכתב הבית יוסף (סימן ס"ד סעיף ט"ו) דהרבה קוראים תגר על מנהג זה, מכל מקום הוא עצמו כתב (שם) דמנהג פשוט לעשות נישואין ביום שישי. ועיין בתשובת רמ"א (סימן קכ"ה). וכתב בהגהות דרישה (בסימן ס"ד ס"ק י"ג) בשם המרדכי (כתובות סימן קכ"ט) שמפני תקנת עניות נהגו לכנוס בששי [מהדו"ב - ובנימין זאב מתירו להדיא, והביא ראייה מדברי הטור (סימן הנ"ל). ע"כ מהדו"ב].

¹ Marry during the day, specifically (Tosafot)

² What about in our day? (Nachlat Shivah 12:1)